

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 63/16

U Luxembourggu 14. lipnja 2016.

Presuda u predmetu C-308/14
Komisija/Ujedinjena Kraljevina

Ujedinjena Kraljevina od korisnikâ doplatka za djecu i osobnog odbitka za dijete može zahtijevati da imaju pravo boravka u toj državi

Iako se taj uvjet smatra neizravnom diskriminacijom, opravdan je potrebom zaštite financija države članice domaćina

Uredba o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti¹ utvrđuje niz zajedničkih načela koja moraju poštovati zakonodavstva država članica na tom području, kako različiti nacionalni sustavi ne bi stavili u nepovoljniji položaj osobe koje se koriste svojim pravom na slobodno kretanje i boravak unutar Unije. Jedno od zajedničkih načela koje države članice moraju poštovati je načelo jednakosti. Na posebnom području socijalne sigurnosti, načelo jednakosti znači zabranu svake diskriminacije na temelju državljanstva.

Komisija je primila brojne pritužbe građana Unije koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine, a koji u njoj borave. Ti su se građani žalili na to da su im nadležna britanska tijela odbila priznati pravo na određena socijalna davanja s obrazloženjem da ne uživaju pravo boravka u toj državi. Smatrajući da britansko zakonodavstvo nije u skladu s odredbama uredbe, Komisija je protiv Ujedinjene Kraljevine podnijela tužbu zbog povrede obveze. Komisija je naime navela da britansko zakonodavstvo propisuje provjeru toga borave li zakonito na britanskom tlu podnositelji zahtjeva za pojedina socijalna davanja, među kojima se nalaze obiteljska davanja poput doplatka za djecu i osobnog odbitka za dijete² o kojima je riječ u ovom predmetu. Prema mišljenju Komisije, taj je uvjet diskriminatoran i protivan duhu uredbe, jer se potonjom uzima u obzir samo uobičajeno boravište podnositelja zahtjeva.

U pogledu tih argumenata, Ujedinjena Kraljevina, koja se poziva na presudu Brey³, tvrdi da država članica domaćin može zakonito zahtijevati da se socijalna davanja odobravaju samo građanima Unije koji ispunjavaju uvjete da bi imali pravo boravka na njezinu tlu, s obzirom na to da su ti uvjeti u bitnome predviđeni u direktivi Unije⁴. Nadalje, iako priznaje da uvjete za stjecanje prava na socijalna davanja o kojima je riječ mogu lakše ispuniti njezini vlastiti državljani (jer oni već po definiciji uživaju pravo boravka), tvrdi da je uvjet koji se odnosi na pravo boravka u svakom slučaju proporcionalna mjera kojom se želi osigurati da se ta davanja isplaćuju osobama koje su dovoljno integrirane u Ujedinjenoj Kraljevini.

Svojom današnjom presudom, **Sud je odbio Komisijinu tužbu.**

¹ Uredba (EZ) 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. (SL L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160.)

² Doplatka za djecu („child benefit“) i osobni odbitak za dijete („child tax credit“) su novčana davanja koja se financiraju porezom, a ne doprinosima korisnika. Njihov je zajednički cilj pridonijeti pokrivanju troškova obitelji. Kako bi ostvario pravo na ta davanja, podnositelj zahtjeva se prema britanskom zakonodavstvu mora nalaziti u Ujedinjenoj Kraljevini. Taj je uvjet ispunjen samo ako podnositelj zahtjeva (a) se fizički nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini, (b) ima svoje redovno boravište u Ujedinjenoj Kraljevini i (c) uživa pravo boravka u toj državi.

³ Presuda Suda od 19. rujna 2013., Brey (C-140/12).

⁴ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i [boravak] na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.)

Sud je najprije utvrdio da su davanja o kojima je riječ davanja iz sustava socijalne sigurnosti i da stoga ulaze u područje primjene uredbe.

Nadalje, Sud odbija glavni Komisijin argument prema kojem britansko zakonodavstvo propisuje dodatni uvjet uz uobičajeno boravište, koji se nalazi u uredbi.

U tom smislu, Sud podsjeća da kriterij uobičajenog boravišta u smislu uredbe, nije nužan uvjet kojim bi se moglo ostvariti pravo na davanja, nego „kolizijsko pravilo“ čiji je cilj izbjegavanje istovremene primjene više nacionalnih zakonodavstava i sprečavanje situacije u kojoj bi osobe koje su koristile svoje pravo na slobodno kretanje ostale bez zaštite. Prema mišljenju Suda, uredbom se ne uspostavlja zajednički sustav socijalne sigurnosti, već i dalje nastavljaju postojati različiti nacionalni sustavi. Tom se odredbom stoga ne propisuju materijalne pretpostavke za postojanje prava na davanja, jer je načelno na zakonodavstvu svake države članice da odredi te pretpostavke. U tom okviru, Sud ističe da **načelno ništa ne priječi mogućnost da se priznavanje socijalnih davanja građanima Unije koji nisu ekonomski aktivni uvjetuje obvezom ispunjavanja uvjeta za posjedovanje zakonitog prava boravka u državi članici domaćinu.**

Kada je riječ o podrednom Komisijinu argumentu prema kojem kontrola prava boravka predstavlja diskriminaciju, Sud presuđuje da **uvjet prava boravka u Ujedinjenoj Kraljevini stvara nejednakost** jer ga nacionalni državljani mogu lakše ispuniti od državljana drugih država članica.

Međutim, Sud smatra da se **to različito postupanje može opravdati** opravdanim ciljem poput **potrebe zaštite financija države članice domaćina**, pod uvjetom da ne nadilazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja.

U tom smislu, Sud utvrđuje da nacionalna tijela provode provjere zakonitosti boravka sukladno uvjetima navedenima u Direktivi o slobodnom kretanju građana. Stoga britanska tijela tu kontrolu ne provode sustavno po svakom zahtjevu, nego samo u slučaju sumnje. Iz toga proizlazi da **uvjet ne nadilazi ono što je potrebno za postizanje opravdanog cilja koji želi postići Ujedinjena Kraljevina, a to je potreba zaštite njezinih financija.**

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku.

Ako Komisija smatra da država članica nije postupila u skladu s presudom, može podnijeti novu tužbu kojom će zahtijevati novčane sankcije. Međutim, u slučaju kad država nije Komisiji priopćila mjere kojima provodi direktivu, Sud može, na prijedlog Komisije, nametnuti sankcije već u postupku koji dovodi do prve presude.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106